

Sygn. akt : II AKa 262/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2010 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Aleksandra Malorny
Sędziowie	SSA Alicja Bochenek (spr.) SSO del. Aleksander Sikora
Protokolant	Agnieszka Przewoźnik

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Małgorzaty Bednarek

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2010 r. sprawy

wnioskodawcy **S. Z.**

- o odszkodowanie i zadośćuczynienie za represjonowanie -

na skutek apelacji pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 24 maja 2010 r.

sygn. akt. XXI Ko 64/09

1. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną,
2. zasądza od Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Katowicach) na rzecz pełnomocnika wnioskodawcy S. Z. – adv. Ł. K. – Kancelaria Adwokacka w K. kwotę 146,40 (sto czterdzieści sześć, 40/100) złotych, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu odwoławczym,
3. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt II AKa 262/10

UZASADNIENIE

Wnioskodawca **S. Z.** w dniu 19 sierpnia 2009 roku złożył w Sądzie Okręgowym w Katowicach wniosek o zasądzenie od Skarbu Państwa kwoty 50.000 złotych odszkodowania z tytułu represji jakich doznał z uwagi na przynależność do (...). W uzasadnieniu wniosku podał, że był w jednym z członków założycieli związku (...) w swoim zakładzie pracy i po wprowadzeniu stanu wojennego doznał represji w postaci zwolnienia go z pracy w 1982 roku, a nadto

w styczniu i lutym 1982 roku był obserwowany przez funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej, kilkakrotnie zatrzymywany i przesłuchiwany na wskutek czego zaczął chorować na nerwicę i do chwili obecnej pozostaje pod opieką lekarza psychiatry.

Wyrokiem z dnia 24 maja 2010 roku sygn. XXI Ko 64/09, Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił wniosek, kosztami postępowania obciążając Skarb Państwa, zasądzając jedynie na rzecz pełnomocnika wnioskodawcy kwotę 146,40 złotych z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu.

Apelację od tego wyroku złożył pełnomocnik wnioskodawcy, który zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, że wnioskodawca S. Z. nie został pozbawiony wolności w związku z prowadzoną przez niego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, podczas gdy w stosunku do wnioskodawcy stosowano represje w postaci jego zatrzymania w następstwie prowadzonej przez niego działalności o charakterze niepodległościowym.

W oparciu o powyższe, na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz bytu niepodległego bytu Państwa Polskiego w związku z art. 558 k.p.k. w zw. z art. 427 § 2 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie wniosku w całości lub ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelację pełnomocnika wnioskodawcy uznać należy za bezzasadną i to w stopniu oczywistym.

W wyniku rozpoznania złożonej apelacji Sąd Apelacyjny uznał, że nie zasługuje ona na uwzględnienie, gdyż Sąd I instancji nie dopuścił się uchybień wskazanych przez skarżącego. Poczynione w sprawie ustalenia faktyczne znajdują pełne oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym. Wbrew sugestiom autora apelacji, Sąd I instancji dokonał w tym względzie trafnej wykładni prawa oraz oceny mieszczącej się w granicach przysługującego mu swobodnego uznania, a argumenty jakie zaprezentował w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w pełni zasługują na aprobatę.

Nie można podzielić stanowiska pełnomocnika wnioskodawcy wyrażonego w apelacji, że wnioskodawca S. Z. został pozbawiony wolności, poprzez jego zatrzymanie w związku z prowadzoną przez niego działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Bezspornym jest, że wnioskodawca S. Z. był członkiem (...) od 1980 roku, a zakładzie pracy (...) w K. w którym był zatrudniony pełnił funkcję przewodniczącego tego związku.

Niemniej zasadności podniesionego zarzutu przeczy już sama treść zeznań złożonych przez wnioskodawcę, w których w sposób stanowczy i jednoznaczny stwierdził, że nigdy nie był pozbawiony wolności, nie był internowany, ani też nigdy nie wydano wobec niego nakazu zatrzymania. Nie toczyło się przeciwko niemu postępowanie karne w związku z prowadzoną działalnością i tym samym nie zapadł żaden wyrok go skazujący. Wnioskodawca – jak wynika z treści złożonych przez niego zeznań, w okresie stanu wojennego był dwukrotnie wezwany do Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w K., gdzie przeprowadzono z nim rozmowę ostrzegawczą, po czym samodzielnie opuścił budynek Komendy. Nadto był kilkakrotnie zatrzymywany na ulicy przez patrole milicji z uwagi na to, że była godzina policyjna, jednak po wylegitymowaniu go, pozwalano mu oddalić się. Nigdy nie został zatrzymany i doprowadzony na Komisariat Milicji, czy (...).

Słusznie zatem, Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku oddalił wniosek S. Z. o zadośćuczynienie i odszkodowanie za represjonowanie za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Za poprawne i słuszne uznać należy także argumenty powołane przez tenże Sąd w pisemnym uzasadnieniu wyroku, wyjaśniające wydane rozstrzygnięcie z powołaniem się na treść ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku

o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz bytu niepodległego bytu Państwa Polskiego. Podkreślić należy,

że Sąd Okręgowy w sposób jasny, pełny i wyczerpujący wyjaśnił przesłanki, które muszą zostać spełnione, aby na podstawie wyżej wskazanej ustawy można było uzyskać odszkodowanie i zadośćuczynienie. Wyjaśnienia te, poparte rozważaniami dotyczącymi zasadności złożonego wniosku zostały zawarte na stronach 4-7 uzasadnienia zaskarżonego wyroku i nie ma konieczności przytaczania ich po raz kolejny.

Podkreślić należy, że zarówno Sąd I, jak i II instancji nie kwestionuje samej działalności wnioskodawcy na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, niemniej sama tego rodzaju działalność bez spełnienia kolejnych przesłanek wskazanych

w wyżej cytowanej ustawie, nie uprawnia wnioskodawcy do uzyskania odszkodowania i zadośćuczynienia których się domagał w złożonym wniosku.

Odnosząc się do zarzutu podniesionego w złożonej apelacji stwierdzić należy, że wbrew twierdzeniom zawartym w apelacji, wnioskodawca nigdy nie został pozbawiony wolności z uwagi na prowadzoną działalność, czy też przynależność do (...). Wnioskodawca był jedynie wezwany na rozmowy ostrzegawcze do (...), po przeprowadzeniu których niezwłocznie opuszczał gmach Komendy. Zatem, że nie można uznać, że tym samym był pozbawiony wolności, czy nawet zatrzymany. Aby można było mówić o „zatrzymaniu”, wnioskodawca musiałby zostać chociażby w sposób krótkotrwały pozbawiony wolności przez właściwe organy państwowe, poprzez przymusowe doprowadzenie do wzięcia udziału w określonej czynności procesowej. S. Z. – co sam podkreślił w złożonych zeznaniach –

po otrzymaniu stosownego wezwania samodzielnie stawiał się w (...), a po przeprowadzonych rozmowach, mających na celu ostrzeżenie go o konsekwencjach podejmowania prób dalszej działalności niepodległościowej niezwłocznie gmach Komendy opuszczał. Aczkolwiek pokrzywdzony na skutek tych czynności czuje się pokrzywdzony, bowiem obawy które wówczas odczuwał doprowadziły go do nerwicy i konieczności podjęcia leczenia, to jednak brak jest podstaw w świetle powyżej cytowanej ustawy do zasądzenia od Skarbu Państwa na jego rzecz odszkodowania i zadośćuczynienia, których się domaga.

W związku z powyższym nie znajdując podstaw do kwestionowania zasadności wydanego przez Sąd Okręgowy rozstrzygnięcia, Sąd Apelacyjny zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Ponieważ wnioskodawca korzystał z pomocy prawnej udzielonej przez pełnomocnika z urzędu, zasądzone od Skarbu Państwa na jego rzecz należne koszty zastępstwa procesowego.

O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie art. 554 § 2 in fine k.p.k.